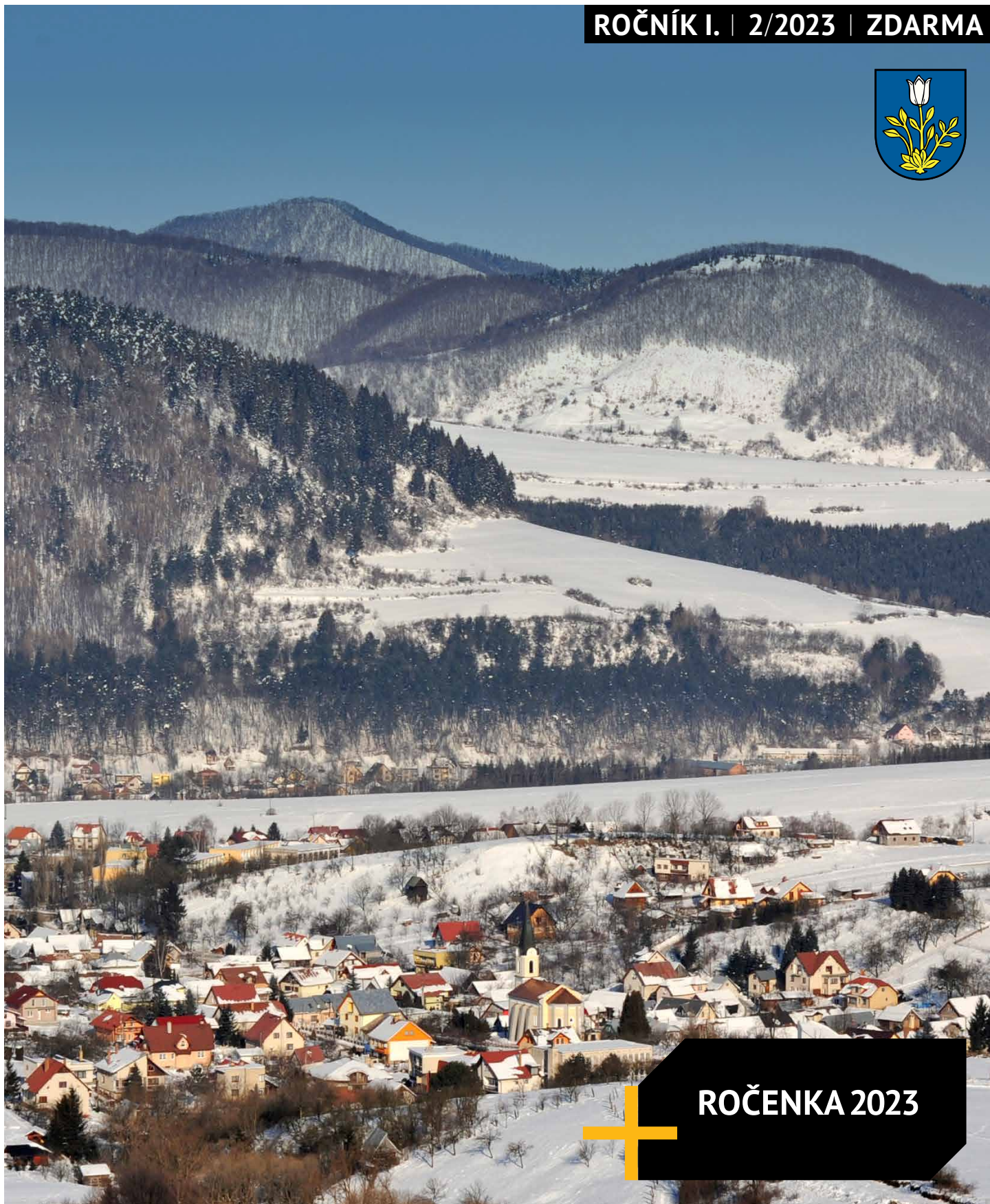


# NAŠA TIŽINA

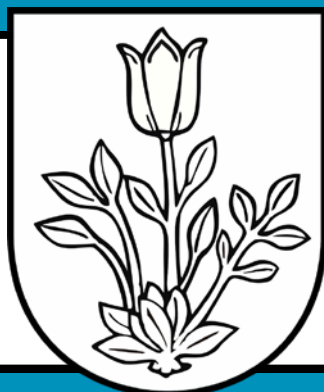
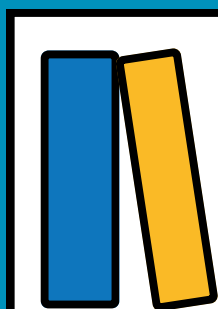
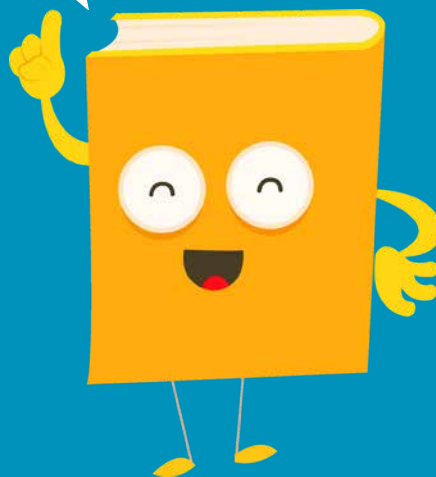
ROČNÍK I. | 2/2023 | ZDARMA



ROČENKA 2023

# 4732 kníh ZADARMO

**Máme  
knihu pro  
každého!**



**Obecná  
knižnica**





## MILÍ TIŽINČANIA,

prinášame druhé číslo obecného časopisu Naša Tižina. Od vydania prvého čísla sme v obci uskutočnili viacero aktivít a radi Vás o nich informujeme.

V tomto čísle si môžete prečítať o letnej brigáde študentov, ktorú sme zaviedli a plánujeme v nej pokračovať, pretože sa nám osvedčila. Táto aktivita má viacero rozmerov. Študenti pomôžu pracovníkom obce pri bežnej údržbe, ako napr. kosenie, natieranie. Bežná údržba ide rýchlejšie, a tak ostane čas venovať sa aj veciam, ktoré by inak stáli, alebo by trvali dlhšie. V neposlednom rade, verím, že žiaci a študenti majú lepší vzťah k obci a k verejnému majetku, ak si sami zažijú, akú veľkú starostlivosť si verejný priestor vyžaduje. Vedia potom túto skúsenosť šíriť aj medzi rovesníkmi.

Veľa občanov sa ma pýta na spustenie optiky. Optické siete sú, okrem 2 lokalít, natáhané už v celej obci. Spustenie predaja internetu a televízie na novej optickej sieti môžete očakávať v mesiaci marec 2024.

Dokončili sme prístavbu a rekonštrukciu budovy Materskej školy. Zvýšila sa kapacita škôlky na 65 detí, zároveň sa rapídne vylepšila kvalita existujúcich priestorov. Pribudla jedna nová trieda, ktorú sme od tohto septembra aj otvorili. Deti a kolektív MŠ sa tešia aj z novej telocvične. Obec z vlastných prostriedkov zabezpečila aj kompletnú prerábku kuchyne a vybavila ju moderným vybavením. Obmenil sa aj nábytok a mnoho iných vecí, okrem iného sa materská škola debarierizovala. Počas rekonštrukcie fungoval vyučovací proces v náhradných priestoroch v Základnej škole a v skautskej klubovni. Ďakujem všetkým, že sme to spoločnými silami zvládli, a že sa môžeme tešiť z vynovených a väčších priestorov. Máme za sebou aj viacero kontrol, už aj osobnú kontrolu priestorov MŠ a dokumentácie na OÚ, pričom nám nebolo nič vytknuté. Projekt je momentálne v štádiu, že čakáme na schválenie poslednej žiadosti o platbu.

V spolupráci s partnermi zo Slovenska a z Poľska sme vypracovali a podali žiadosť o nenávratný finančný príspe-

vok pre projekt Na Trase Valašskej Kultúry – zachovanie a popularizácia karpatského dedičstva. Projekt úzko súvisí s pôvodom a vznikom našej obce. Na konci januára budeme vedieť, či naša žiadosť bola úspešná. Ak by sa tak stalo, prinesie to do obce nové kultúrne podujatia, ktoré budú o koreňoch a pôvode našej obce. Zároveň zrekonštruujeme kolibu pod Borovou a vybudujeme exteriérovú vzdelávaciu plochu pod Borovou a postavíme cykloprístrešok s nabíjačkou pre elektrické bicykle na otáčke autobusu. Tešíme sa aj na spoločné zdieľanie a aktivity s poľskými partnermi.

Obec dala vypracovať a už má vypracovanú projektovú dokumentáciu na modernizáciu Základnej školy. Podali sme aj žiadosť o NFP. Projekt rieši nadstavbu pavilónu 5. – 9. ročníka, rekonštrukciu pergol medzi pavilónmi, rekonštrukciu námestia, čiastočnú debarierizáciu školy, výstavbu nového pieskového doskočiska a výmenu starých vodovodných areálových prípojok.

Viem, ono sa to pekne číta, že máme podané 2 žiadosti o NFP. Treba veriť, že prejdú, ak neprejdú, projektovú dokumentáciu sme chystali tak, aby sme to vedeli napasovať aj na ďalšie pripravované výzvy z Plánu obnovy a odolnosti SR alebo cez projekty cezhraničnej spolupráce. Držme si spoločne palce!

V našej obci už prebieha bezplatný počítačový kurz pre občanov nad 50 rokov. Na kurz sa prihlásilo 8 občanov. Stále máme voľné miesta, vieme sa vám venovať individuálne. Kurz prebieha každý štvrtok o 16:00 v základnej škole, pričom prihlásiť sa môžete u mňa alebo na obecnou úradu. Ďakujem Nikolasovi Mihalčatinovi, ktorý sa trpezlivo zhostil úlohy školiteľa. Prispôsobíme sa úrovni každého, pomôžeme s bežnými, ale i odbornými situáciami na počítači, v online prostredí, na mobile i tablete.

Srdečne vás pozývame do našej obecnej knižnice, ktorá je otvorená každú stredu poobede. Obec prevetrala knižničný fond, okrem iného sme zakúpili 192 nových súčasných kníh rôznych žánrov.

Som rád, že v obci máme už AED prístroj (automatický externý defibrilátor). V prípade zastavenia srdca je potrebné ísť preň do budovy Coop Jednota. Prístroj sa nachádza vonku pri vstupe do obecnej knižnice. Pre vandalov mám informáciu, že prístroj je dostupný po zadaní PIN kódu, ktorý zistíte zavolaním na číslo 112 alebo 155. V prípade násilného vniku bez použitia PIN kódu je prístroj chránený hlasitým alarmom a zároveň aj GPS lokalizáciou. Vybrali sme prístroj ZOLL AED Plus, ktorý je osvedčený a funguje v kritických situáciách. Prístroj sme maximálne zabezpečili pred zneužitím a krádežou. Defibrilátor je pripravený na použitie pre dospelých a aj detských pacientov.

Čaká nás kompletná výmena počítačového vybavenia na obecnej úrade. Hotová bude do troch mesiacov. Kompletne vymeníme každý počítač pracovníkov obce, všetky tlačiarne, pribudne nám nové zálohované úložisko dát, firewall, čítačky kódov a tlačiareň štítkov.

V budove obecného úradu sme pre kúrenie a osvetlenie nainštalovali Smart digitálne riešenia. Znižujeme a optimalizujeme tak náklady na vykurovanie a osvetlenie. Zapínanie osvetlenia na multifunkčnom ihrisku riešime po novom tiež cez telefón. Keď mi minule chalani volali ohľadom kľúčov, aby si mohli zasvietiť a zistiť, že som vo Viedni, tak mysleli, že si nerozsvietia. Opýtal som sa ich, či už na ihrisku sú. Oni, že áno. Tak som otvoril mobil a zasvietil som im. Ten pocit je na nezaplatenie. Moderné technológie, ak sa používajú správne, sú veľkým pomocníkom a dobrým sluhom.

Obec ako zriaďovateľ pomohla našej Základnej škole. V 2 pavilónoch sme nainštalovali moderné wifi technológie. Škola mala problémy s výpadkami wifi siete. V škole sme pomohli aj s implementáciou nového dochádzkového systému, vďaka ktorému si rodičia môžu cez aplikáciu

pozrieť či ich deti už dorazili do školy a zároveň tento systém odbreňuje učiteľov od zapisovania dochádzky do triednej knihy. V škole sme zároveň pripravili wifi riešenie, ktoré bude napojené na nový optický internet, ktorý sa v obci práve buduje. Internet v škole bude v maximálnej možnej rýchlosti bez zriaďovacích poplatkov a so symbolickým poplatkom 1 € ročne. V spolupráci s riaditeľkou ZŠ Mgr. Petrou Bačinskou pripravujeme preventívny školský program proti kyberšikaně a program ako sa správať na sociálnych sieťach.

Stal som sa členom Rady Združenia miest a obcí Slovenska (ZMOS) pre digitalizáciu samospráv. Privítam od vás každý nápad, ktorý môžem, vďaka členstvu v tejto rade, riešiť.

Na záver by som rád informoval, že meníme poplatok za školskú družinu a materskú školu. Poplatok za ŠKD sa mení z 5 na 10 € mesačne. Podobne sa mení poplatok za materskú školu z 12 na 20 €. Poplatok za komunálny odpad bude vo výške 28,78 € ročne na osobu v domácnosti. Je to 0,079 € na osobu a kalendárny deň. Na druhej strane ma teší, že po zrelej úvahe a viacnásobnom prepočítaní nákladov a výdavkov obecného rozpočtu nebudeme zvyšovať Daň z nehnuteľností a iné dane. Sme jedna z mála obcí a miest, kde dane ostávajú v pôvodnej výške. Verím, že vám vie obec počas súčasného zdražovania a inflácie takto pomôcť.

Prajem Vám príjemné čítanie a pohodový vianočný čas s rodinou.



**Lukáš Ďurina**  
starosta obce

Časopis o živote v Dolnej Tižine. Vychádza dvakrát ročne. Vydáva: Obec Dolná Tižina, Dolná Tižina 333, 013 04 Dolná Tižina, IČO: 00321249. Dátum vydania: december 2023. Redakcia: Obec Dolná Tižina, Dolná Tižina 333, 013 04 Dolná Tižina, obec@obecdolnatizina.sk, tel.: 041/599 50 80. Náklad 550 kusov. ISSN 2730-1273. Registrované Ministerstvom kultúry SR. Evidenčné číslo pre tlačnú verziu: EV 6115/23/PT. Evidenčné číslo elektronickej verzie: EV 159/23/EPP. Tlač a grafická úprava: Varínska tlačiareň, www.varinskatlaciaren.sk. Časopis bezplatne poskytuje svojim občanom obec Dolná Tižina. Redakcia si vyhradzuje právo krátiť a upravovať príspevky, prípadne príspevky neuverejniť. Neuverejnené a nevyžiadané príspevky nevraciam. Vaše príspevky a nápady posielajte na adresu obec@obecdolnatizina.sk, prípadne prineste materiál na USB na adresu redakcie. Časopis je zverejnený v elektronickej verzii (PDF) na webovej stránke obce.

**Redakčná rada:** Mgr. Žaneta Šušoliaková, Vladimír Šušoliak ml., Lukáš Ďurina (starosta), Zuzana Lodňanová.

**Odborná spolupráca:** Mgr. Ing. Dušan Monček, Mgr. Milada Dávidiková, Ing. Michaela Horváthová PhD., Mgr. Petra Bačinská

**Jazyková korektúra:** Mgr. Dušan Gavlák

**Fotografie:** archív ZŠ, archív MŠ, archív OÚ, Lukáš Ďurina, archív KKDT,

Vladimír Šušoliak, Július Seman, Roland Uhrina, Milan Kosec, Canva.com

# Rekonštrukcia MATERSKEJ ŠKOLY

V rámci projektu Rozšírenie kapacity Materskej školy došlo k stavebným úpravám objektu školy, ktoré zabezpečili vyššiu kapacitu pre našich škôlkarov. V našej škôlke máme novú kapacitu 65 detí. Projekt bol financovaný z prostriedkov EÚ prostredníctvom Integrovaného regionálneho operačného programu (IROP) a z obecných finančných prostriedkov aj nad rámec spolufinancovania.

V rámci stavebných úprav sa zrealizovala prístavba objektu v celkovej podlahovej ploche 47 m<sup>2</sup>, vymenili sa rozvody vody a kanalizácie, zrekonštruovali sa sociálne zariadenia vrátane obkladov a sanity. V nevyužívaných priestoroch bývalej kuchyne na poschodí vznikla jedna samostatná trieda. Bol vybudovaný únikový východ pre žiakov na hornom poschodí. Priestory bývalého skladu uhlia sa premenili na priestor pre pohybové aktivity. Pribudol bezbariérový prístup pre telesne znevýhodnené deti.

Do novovytvorených priestorov pribudol nový nábytok, koberce a ďal-

šie vybavenie. Dve triedy dostali nové interaktívne tabule a škôlka dostala i nové počítačové vybavenie a farebnú tlačiareň.

Urobili sa aj práce navyše, ktoré v projekte neboli zahrnuté, ale bolo potrebné ich spraviť pre bezproblémové a bezpečné fungovanie škôlky. Za škôlkou vznikla nová spevnená plocha. Vymaľovali sa aj priestory, v ktorých nedošlo k úpravám, vyspravili a namaľovali sa sokle. Namaľovali sa zárubne, vymenili všetky staré dvere a nainštalovali sa nové prahy.

Na budove bola ešte pred zahájením prác poškodená strecha vetrom, ktorá sa počas rekonštrukčných prác opravila. Taktiež bola opravená aj časť uzemnenia budovy, ktorá z dôvodu korózie nespĺňala predpísané normy.

Priestory na vydávanie jedla, ktoré je dovážané zo školskej jedálne, prešli taktiež kompletnou rekonštrukciou. Z obecného rozpočtu bola zakúpená nová profesionálna umývačka riadu, nové nerezové pracovné plochy, kuchynská linka,



indukčná varná doska a ďalšie zariadenie kuchyne potrebné pre hygienicky nezávadné vydávanie jedla našim detičkám.

Počas rekonštrukcie MŠ boli deti umiestnené v náhradných priestoroch v školskej družine a v skautskej klubovni. Týmto by sme chceli poďakovať vedeniu Základnej školy a Skautského zboru za možnosť zriadiť a používať dočasné priestory pre našich škôlkarov.

Nesmieme zabudnúť ani na pani kuchárku zo školskej jedálne, ktoré





museli zvládnuť zvýšený nápor detí v školskej jedálni. Veľká vďaka patrí všetkým, ktorí pomohli pri sťahovaní do a z náhradných priestorov, všetkým, ktorí pomáhali pri upratovaní priestorov po rekonštrukcii.

Ďakujeme aj pani učiteľkám, pani riaditeľke, pani školníčke, pani upratovačkám, pani Zuzke Lodňanovej, ktoré museli výučbu a fungovanie prispôbiť dočasným priestorom a ktoré taktiež pomáhali pri sťahovaní a upratovaní, aj mimo bežného pracovného času.

V neposlednom rade by sme chceli poďakovať zhotoviteľovi, spoločnosti EURO MM, s. r. o. za ústretovosť a rýchlosť, akou stavbu viedol a odovzdal ešte pred zmluvným termínom. Stavba bola vďaka koordinácii obce a zhotoviteľa odovzdaná a skolaudovaná o 6 týždňov skôr, než bol zmluvný termín. Vďaka tomu sa nám podarilo školu skolaudovať a otvoriť už v polovici septembra.

Veríme, že vďaka tejto rekonštrukcii a prístavbe, bude Materská škola v našej obci efektívne slúžiť ďalšie desaťročia. ◀

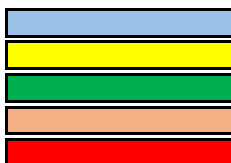




# Harmonogram vývozu

*komunálneho odpadu, objemného odpadu,  
nebezpečného odpadu a elektro odpadu v roku 2024*

MESIAC	VÝVOZ KOMUNÁLNEHO ODPADU	VÝVOZ PLASTOV	VÝVOZ SKLA	VÝVOZ OBJEMNÉHO A NEBEZPEČNÉHO ODPADU
Január	3.1.2024	14.1.2024	25.1.2024	
	16.1.2024			
	30.1.2024			
Február	13.2.2024	8.2.2024	29.2.2024	
	27.2.2024			
Marec	12.3.2024	14.3.2024	28.3.2024	
	26.3.2024			
Apríl	9.4.2024	11.4.2024	25.4.2024	
	23.4.2024			
Máj	7.5.2024	9.5.2024	23.5.2024	2.5.2024 objemný odpad
	21.5.2024			9.5.2024 nebezpečný odpad
				23.5.2024 elektro odpad
Jún	4.6.2024	13.6.2024	27.6.2024	
	18.6.2024			
Júl	2.7.2024	11.7.2024	25.7.2024	
	16.7.2024			
	30.7.2024			
August	13.8.2024	8.8.2024	22.8.2024	
	27.8.2024			
September	10.9.2024	12.9.2024	26.9.2024	
	24.9.2024			
Október	8.10.2024	10.10.2024	24.10.2024	3.10.2024 elektro odpad
	22.10.2024			24.10.2023 objemný odpad
November	5.11.2024	14.11.2024	28.11.2024	7.11.2024 nebezpečný odpad
	19.11.2024			
December	3.12.2024	12.12.2024	26.12.2024	
	17.12.2024			
	31.12.2024			



Zmesový komunálny odpad.

Plasty nesmú byť zmiešané so sklom ani inými druhmi odpadov.

Sklo

Objemný odpad je zabezpečený formou odberu na určenom mieste.

Nebezpečný odpad s obsahom škodlivín je zabezpečený formou odberu na určenom zbernom mieste.

**Drobný stavebný odpad bez obsahu škodlivín** - v obci je zavedený množstvový zber - treba nahlásiť na obecnom úrade.



Ukladáme zvyškový komunálny odpad, ktorý zostane po vytriedení jednotlivých zložiek komunálneho odpadu.

**Nepatrí tu:** sklo, plasty, papier, tetrapaky, kovový odpad, biologický odpad, elektrobatérie, batérie, žiarivky a iný nebezpečný odpad, stavebný odpad.



Ukladáme farebné a biele PET fľaše stlačené alebo zošľapnuté, čisté plastové obaly zo saponátov, rastlinných olejov, tégliko od jogurtov a masla, potravín, destilovanej vody, podobné obaly označené skratkami: HD-PE, PE-HD, PE, PP, PET.

**Nepatrí tu:** PET fľaše a plastové obaly znečistené olejmi, chemikáliami alebo farbami, plasty s obsahom kovu a stavebný odpad.



Ukladáme fľaše z nápojov biele aj farebné, obalové sklo z potravín, fľaštičky z kozmetiky bez kovových plastových uzáverov, predmety zo skla, tabuľové sklo z okien - nie drôtené.

**Nepatrí tu:** keramika a porcelán, sklenené obaly znečistené chemikáliami a olejmi, žiarivky, obrazovky z televízorov a počítačov, sklo s obsahom kovov, sklabeitán, autosklá, drôtené sklo, komunálny odpad.

Použitý šatstvo, obuv, hračky a bytové textil sa ukladá do kontajnerov na to určených, ktoré sú rozmiestnené po obci.

Elektroodpad sa zbiera dvakrát do roka priamo z domácností.

Použitý potravinársky olej môžete uložiť do smetných nádob na to určených, ktoré sú umiestnené pred budovou Obecného úradu.

Použitie batérie a drobný elektroodpad (mobily, rádiá, prehrávače, malé domáce spotrebiče) môžete ukladať do E-Boxu, ktorý je umiestnený v budove Obecného úradu pred poštou.



Ukladáme noviny, časopisy, letáky, brožúry, papierové obaly z potravín, kancelársky papier, zošity, knihy bez tvrdých dosiek, katalógy, kartónové obaly, baliaci papier.

**Nepatrí tu:** znečistený alebo masťný papier, voskovaný papier, asfaltová lepenka, kombinované obaly tzv. tetrapaky, plastový odpad, komunálny odpad.



Ukladajte: prázdne hliníkové obaly (plechovky) z nápojov, očistené kovové aj hliníkové obaly z paštiet a zeleninových výrobkov, očistené stáhovacie hliníkové časti z obalov z mliečnych a iných výrobkov, odpadový neznečistený alobal, kovové vrchnáky z fliaš, kovové výrobky a súčiastky a iný kovový odpad označený FE a ALU. **Nepatrí tu:** komunálne a iné odpady.



Objemný odpad sa zbiera dvakrát do roka. Patrí tu: nábytok rozobratý na menšie kusy, umývadlá, toaletné misy, vane, koberce, podlahoviny, matrace a iný veľkorozmerný odpad.

**Nepatrí tu:** stavebný odpad, biologický odpad, nebezpečný odpad, komunálny odpad.



Odpad z obsahom škodlivín sa zbiera dvakrát do roka. Patrí tu: žiarivky a výbojky, autobatérie a akumulátory, odpadové farby, laky, lepidlá, riedidlá, motorové a prevodové oleje a obyly z nich, opotrebované pneumatiky, drevo obsahujúce chemické nátery, asfaltová lepenka.

**Ďakujeme, že správne triedite!**





Október – mesiac úcty k starším

# Október – mesiac úcty k starším – AKTIVITY A ČINNOSŤ NAŠICH SENIOROV..

Činnosť tižinských seniorov je mimoriadne bohatá. Už od roku 2015, kedy bola založená Jednota dôchodcov, stoja jej členovia každý rok pri organizovaní rôznych aktivít a podujatí v obci. Každoročne sa aktívne zapájajú do tvorivých Veľkonočných dielní, pomáhajú pri organizovaní MDD a zúčastňujú sa na podujatiach Smetizberák a Vianočné tižinské trhy. Počas hodových slávnosti sa zapájajú do programu účasťou na sv. omši formou obetného daru, spevom Ženského speváckeho zboru i hovoreným slovom. Na Jasličkovej pobožnosti zas každoročne potešia prítomných vianočnými piesňami a vinšom v kostole.

Členky JD pravidelne čistia Dom smútku a jeho okolie a skrášľujú obec výsadbou kvetov do drevených kvetináčov a starostlivosťou o ne.

Na Deň víťazstva a ukončenia 2. svetovej vojny sa spolu s pánom fará-

rom zúčastňujú modlitby pri kríži v areáli kostola a v deň ukončenia 1. svetovej vojny 11. 11. o 11.00 hodine a 11 minúte, kedy sa na celom svete rozozvučia zvony, sa zapájajú do aktivity Červené maky a spoločne sa modlia pri morovom kríži.

Prvý ročník akcie Pečené a varené dobroty od dôchodcov z Jednoty pre celú obec usporiadali tento rok 14. septembra v priestoroch Pastoračného centra. Šikovné gazdinky napiekli typické koláče pre našu obec a navarili kapustnicu, na ktorej si každý pochutnal.

Na spoločných výletoch spoznávajú naši seniori krásy Slovenska. Absolvovali už výlet na Spišský hrad a Červený Kameň, zavítali do skanzenu v Pribiline, na chate na Orave si naživo pozreli výrobu korbáčikov a syra z ovčieho mlieka, spoločne si posedeli v Zázrivej a zrelaxovali v kúpeľoch Piešťany. Okrem zábavy sa však aj vzdelávajú, preto mnohí z nich navštevovali počítačový kurz v základnej škole.

V októbri – mesiaci úcty k starším – pripravila pre seniorov veľmi peknú akciu aj základná škola. Naši starí sa mohli opäť na chvíľu vrátiť do škol-



Varené a pečené dobroty



Veľkonočné tvorivé dielne



Hody 2023 Dolná Tižina



Hody 2023

ských lavíc a zažiť v jednotlivých triedach vyučovanie matematiky, angličtiny, výtvarnej výchovy i chémie v chemicko-fyzikálnej učebni a trochu sa rozcvičiť v pri pohybových aktivitách v telocvični.

V rámci aktivít Jednoty dôchodcov sa so Ženským speváckym zborom zúčastňujú rôznych podujatí a speváckych súťaží. Naposledy potešili svojim vystúpením 20. novembra na Adventnom koncerte na Mestskom úrade v Žiline seniorov z okresu Žilina vianočnými piesňami a koledami.

Za všetkých členov Jednoty dôchodcov ďakuje jej predsedkyňa pani Eva Ondrová všetkým, ktorí sú im akýmkoľvek spôsobom nápomocní a podporujú ich. Osobitne však pánovi starostovi, pani riaditeľke ZŠ, pani riaditeľke MŠ Milade Dávidikovej a jej dcére Kristínke za ich čas, ktorý venujú Ženskej speváckej skupine. ◀

Text: Mgr. Žaneta Šušoliaková  
Foto: archív OÚ

# Letná brigáda V OBCI

Počas letných prázdnin prebiehala u nás v obci letná brigáda, zapojiť sa mohli študenti počas školského voľna. Poprosili sme jedného z brigádnikov aby nám o brigáde niečo povedal: „Náplň našej práce zahŕňala brúsenie a natieranie zábradlia popri ceste či kosenie priestranstiev, tiež čistenie vodného toku v obci, taktiež pomoc pri sťahovaní a upratovaní materskej školy. To samozrejme nie je všetko, robili sme aj menšie práce, ktoré nie je vidieť alebo bolo po-

trebné ich spraviť. Bola to pre mňa skvelá skúsenosť, keďže sme tvorili skvelý kolektív, v ktorom práca ubiehala skutočne rýchlo, aj keď bola občas náročná. Obrovskou výhodou bola aj časová flexibilita. Keď som niekedy deň nemohol prísť, v iný deň som si to mohol vynahradiť. Samozrejme, občas nás zahnal dážď a pracovať sme nemohli, ale tých daždivých dní bolo naozaj málo. Počas brigády som získal množstvo nových cenných skúseností z rôznych prác a oblastí.





Z môjho pohľadu hodnotím letnú brigádu veľmi pozitívne a tak túto možnosť môžem s radosťou odporučiť študentom aj na ďalšie nadchádzajúce letné prázdniny. Ak bude možnosť, aj ja sa určite znova zapojím.“

Brigádnici boli naozaj šikovní a podarilo sa vďaka nim spraviť veľa práce. Odvedené práce: Čistenie potoka, Čistenie kanálov v obci, Údržba verejnej zelene, Orez stromov, Natieranie zábradlí, Natieranie drevených prvkov v obci, Demontáž starých antén na streche

OÚ, Zbúranie a zasypanie starej a nefunkčnej šachty, Vyčistenie a oprava multifunkčného ihriska, Oprava zemnej časti bleskozvodu v MŠ, Montáž internetového kábla v ZŠ, Pomoc pri sťahovaní MŠ, Montáž nového nábytku v MŠ, Príprava Ťižinských hodov. ◀

# 20 ROKOV EXISTENCIE POĽOVNÍCKEJ SPOLOČNOSTI KRIVÁŇ – SKUPINA BAČÍN V DOLNEJ TIŽINE

Poľovnícka spoločnosť Kriváň – skupina Bačín, Dolná Tižina oslávila tento rok 20 rokov svojej existencie. O jej činnosti sme sa rozprávali s jej zakladateľom, poľovníkom a prvým poľovníckym hospodárom spoločnosti v dejinách Dolnej Tižiny – pánom Jozefom Bačinským.



Jozef Bačinský



V zime pri kaplnke

## Kedy vznikla poľovnícka spoločnosť a kto bol jej iniciátorom?

Poľovnícka spoločnosť Kriváň – skupina Bačín, vznikla v roku 2013 a združuje poľovníkov z Dolnej Tižiny a Stráže. Je priamym pokračovateľom Poľovníckej a ochrannárskej spoločnosti Bačín, ktorá bola založená v apríli 2003 tižinskými poľovníkmi Jozefom Bačinským, Jánom Gažom, Bohuslavom Kabatiarom a Ing. Ľubomírom Pazderkom. Neskôr boli do tejto spoločnosti postupne prijatí aj ďalší poľovníci z Dolnej Tižiny.

## Čo je úlohou poľovníckej spoločnosti?

Našou úlohou je starostlivosť o poľovnícky revír v katastri našej obce. Plán prác robíme na jar. Postupne opravujeme a budujeme nové po-

ľovnícke zariadenia – posedy, lavičky. V súčasnosti máme 7 posedov a 15 lavičiek. Udržiavame a čistíme chodníky, v letnom období kosíme lúky, organizujeme lesné brigády a organizované poľovačky. Pomáhame Urbáru pri výsadbe nových stromčekov, ktorých sa ročne vysadí okolo desaťtisíc, poľovníci pomôžu vysadiť asi jednu tretinu. Vysádzame hlavne pôvodné stromy ako sú buk a jedľa. V zimnom období plníme senom krmelce pre zvieratá a dopĺňame im soľ. V čase núdze ich prikrmujeme najmä objemovým krmivom, tiež jadrom (kukurica) a dužinou (cukrová repa).

## Viem, že sa zapájate aj do diania v obci, na akých aktivitách sa teda podieľate?

Každoročne organizujeme v auguste poľovnícku sv. omšu v lese pri Skale sv. Huberta, po ktorej všetkých pozývame na spoločný guláš. Túto tradíciu sme začali v roku 2011 tzv. 0. ročníkom, pobožnosťou, pri ktorej vtedajší pán farár dp. Ľubomír Vavro posvätil Skalu sv. Huberta na pamiatku poľovníctva v Dolnej Tižine. Od roku 2012 sme sa tu potom začali stretávať každý rok na poľovníckej sv. omši.

Každý rok sa zapájame aj do programu počas sv. omše na Tižinských hodoch. Dlhé roky sme na ne aj va-

rili guláš. Na jar sme zase niektoré roky pomáhali skautom pri vývoze smetí počas Smetizberáku.

## Čo sa vám ako spoločnosti podarilo za tých 20 rokov, teda okrem už spomenutého?

Ako som už spomenul, som rád, že sa nám podarila zaviesť tradícia poľovníckych sv. omší. Teším sa aj, že sme prebudovali starú kolibu na Tižinskej holi. Starú sme zbúrali a na tom istom mieste sme postavili novú, väčšiu, kde sa môžeme stretávať. Na výstavbe tejto Koliby sme odpracovali každý člen cca 220 hodín.

Našou tradíciou je aj spoločná modlitba pri Skale sv. Huberta v zime na sviatok sv. Štefana, kde sa spoločne modlíme za všetkých zosnulých poľovníkov i za požehnanie pre naše rodiny. V minulosti sme asi 6 rokov organizovali aj poľovnícke plesy.

## Čo vás, ako zakladateľa a hospodára spoločnosti najviac teší?

Najväčšiu radosť mám z toho, že sme sa zišli dobrá partia. Sme ako rodina, pomáhame si, trávim spolu čas, môžeme sa jeden na druhého spoľahnúť.

## Viac ľudí z našej obce hlási posledné roky väčší výskyt medvedov v okolí svojich domov. Koľko medvedov je



Stavba posedu

**podľa vás v našich ťižinských lesoch a je bezpečné ísť napr. s deťmi do lesa na dlhšiu prechádzku?**

Podľa odhadov je v našom katastri v Dolnej Ťižine asi 12 medvedí. Ľuďom by som poradil, aby sa na prechádzkach v lese držali vyznačených chodníkov, prípadne si so sebou zobrali nejaké veci na odplašenie zveri, napr. roľníčky. Medvede nebývajú zvyčajne útočné, častejšie stretý by mohli nastať na jar, kedy sú hladné a majú

mladé alebo keď ich vyrušíme pri koristi. Niekedy bývajú aj stretý medzi medvedmi samotnými. Tento rok na jar sme našli uhynutého medveda, ktorý bol zabitý iným medvedom.

**Áké plány máte v spoločnosti do budúcnosti?**

Radi by sme vybudovali posed Matejčíkove, niektoré staré posedy treba opraviť, prípadne nahradiť novými a plánujeme vyčistiť prietoky



Hody - obetný dar

u Frankov. Chceme sa tiež s našimi trofejami zúčastniť na Poľovníckej výstave. Venujeme sa aj kynológii, kde cvičíme poľovne upotrebitelné psy ako sú brlohár, farbiar, durič. ◀

*Ďakujem za rozhovor.*



V ROKU PÁNA 2013 BOLA ZALOŽENÁ

**POĽOVNÍCKA SPOLOČNOSŤ KRIVÁŇ - MALÁ FATRA**

BAČINSKÝ JOZEF	nar. 1965	poľovnícky hospodár spoločnosti
MUDr. BAČINSKÝ PETER	nar. 1965	predseda skupiny Bačín
FALAŠTA MILAN	nar. 1958	
FRANEK JURAJ	nar. 1972	finančný hospodár Bačín
FRANEK MIROSLAV	nar. 1968	
ĎURANA PETER	nar. 1972	
ĎURINA EUBOMÍR	nar. 1970	
ĎURINA PATRIK	nar. 1994	
GAŽO JÁN st.	nar. 1947	
GAŽO JÁN ml.	nar. 1978	
HANULIAK JOZEF	nar. 1963	kontrolór spoločnosti
KABATIAR BOHUSLAV	nar. 1957	
KAČERIAK MILAN	nar. 1953	
KUBALA LADISLAV	nar. 1942	
KUBALA JÁN	nar. 1958	
KUBALA ONDREJ	nar. 1956	
KUBALA PAVOL	nar. 1973	
Ing. PAZDERKA EUBOMÍR	nar. 1953	predseda skupiny Pongracz
ŠPIRKA VÁCLAV	nar. 1956	
ŠPIRKA JURAJ	nar. 1981	
Ing. ŠPIRKOVÁ INGRID	nar. 1967	predseda spoločnosti
DOC. MUDr. VAŇA JURAJ	nar. 1974	finančný hospodár spoločnosti
ZAKOPČAN MARIÁN	nar. 1976	

**ZOSNULÍ POĽOVNÍCI NÁŠHO REVÍRU**

† BAČINSKÝ ALBÍN	nar. 1936	
† BAČINSKÝ FILIP	nar. 1899	
† CIBULKA JOZEF	nar. 1936	
† ĎURINA ADAM	nar. 1942	
† ĎURANA PAVOL	nar. 1950	
† FRAŠŤACKÝ ANTON	nar. 1846	správa farnosti
† FRANEK GUSTÁV	nar. 1942	
† PAZDERKA KAROL	nar. 1884	
† PAZDERKA JÁN	nar. 1914	
† KUBALA JÁN	nar. 1921	
† KUBALA PAVOL	nar. 1951	
† ŠUŠOLIAK ADAM	nar. 1897	

*Svätý Hubert ochraňuj nás, naše hory a našu spoločnosť*



Poľovnícka svätá omša



Požehnanie kaplnky sv. Huberta 2011



Brigáda



Kaplnka sv. Huberta Dolná Ťižina

# ZAŽILI SME

**V lete a na jeseň  
2023 sa uskutoč-  
nilo mnoho akcií,  
prinášame tie naj-  
zaujímavejšie...**



## Uvítanie detí do života

Dňa 26. apríla sa konalo Uvítanie detí do života obce narodených v roku 2022. Deti z materskej školy, pod vedením pani riaditeľky Dávidikovej a pani učiteľky Ondrovej, zaspievali a zatancovali veselé pesničky. Do obecnej kroniky, ktorú ilustračne pripravil Jaroslav Bačinský, potvrdili rodičia svojím podpisom účasť na tomto slávnostnom podujatí. Rodičia detí prijali finančný príspevok s blahoželaním. Pán starosta zaprial deťom a rodičom hlavne veľa zdravia a úspechov. Milé posedenie s občerstvením zabezpečili pracovníčky z obecného úradu.

## Svätojánska oslava

DHZo Dolná Tižina pripravil 24. 6. 2023 v našej obci Svätujoánsku oslavu. Stretli sa úžasní ľudia, bola príjemná atmosféra a večer skončil zavíšením – zapálením vatry. Naši hasiči boli pripravení, aby všetko a všetci boli na konci dňa v poriadku. Ďakujeme.



## Memoriál Peťa Syneka

Už tradične každý rok sa koná v našej obci Memoriál Peťa Syneka. Začal sprievodom na miestny cintorín, kde sme si uctili pamiatku bývalého futbalistu a nášho kamaráta Peťa Syneka. Deň bol plný prekvapení. Odohrali sa futbalové zápasy. Pre deti boli pripravené rôzne atrakcie. V kultúrnom programe vystúpili mažoretky, heligonkári, Dávidikovci. Nakoniec program spestril špeciálny hosť Gipsy Čáve. Do rána pokračovala zábava pri výbornom občerstvení. Ďakujeme FK Fatran za organizáciu v spolupráci s obcou.





## Futbalový kemp

FK Fatran v spolupráci s obcou organizoval v dňoch od 3. 7. do 7. 7. futbalový kemp na našom miestnom ihrisku. Detičky, ktoré sa prihlásili na túto akciu, zažili bohatý tréningový a zábavný program s chutným občerstvením. Za usilovnosť boli všetci odmenení. Ďakujeme FK Fatran Dolná Tižina, pani riaditeľke školy Mgr. Petre Bačinskej a všetkým žiakom ZŠ za organizáciu, pomoc a prípravu v týchto horúcich letných dňoch.

## Poľovnícka sv. omša

Poľovnícka sv. omša za zosnulých poľovníkov sa konala 13. augusta 2023 na Skalke sv. Huberta. Omšu celebroidal vdp. Dušan Monček za asistencie diakona Vladimíra Ondru. Po sv. omši si prítomní pochutnali na výbornom guláši od našich poľovníkov. Ďakujeme poľovníkom a všetkým za túto krásnu tradičnú akciu.



## Slávenie hodových slávností

Slávenie tohtoročných hodových slávností začalo Michalskou zábavou v piatok večer, ktorú zorganizovali naši hasiči. V sobotu ste mohli navštíviť Noemkine bábkové divadlo v Základnej škole na pozvanie obecného úradu. V nedeľu začali hody slávením slávnostnej hodovej svätej omše ľudovým sprievodom pred fary do kostola sv. Michala archanjela. Obedné dary na svätej omši so slávnostným prednesom priniesli všetky zložky v obci. Na multifunkčnom ihrisku, pri kultúrno – pastoračnom centre s hodovým občerstvením a výborným gulášom, prebiehal kultúrny program. Starosta všetkých privítal a poďakoval za účasť, vyjadril sa, že keď sa všetky zložky v obci spoja, dokážu vytvoriť pre nás všetkých peknú a príjemnú atmosféru. Vystúpili deti z MŠ a ZŠ pod vedením svojich učiteliek, Tižinskí heligonkári pod vedením Martina Čerňanského, ženská spevácka skupina JDS Tižinka, Bobáňovci – Terchovský orchester ľudových nástrojov, hudobno – zábavná kapela EMINENT. Ďakujeme všetkým za pomoc pri organizovaní hodových slávností: p. farár Dušan Monček, folklóristi Dolná Tižina, Ján Falašta a Miroslav Bačinský, ktorí navarili výborný guláš, pani Zákopčanovej za občerstvenie, poslancom za pomoc, zamestnancom OÚ, vedeniu a pani učiteľkám zo základnej a materskej školy, Monike Buchtovej za výzdobu, Zuzane Kvočkovej za prípravu programu, študentom brigádnikom, členom JDS a všetkým ostatným, ktorí sa zúčastnili na kultúrnom programe a jeho príprave.



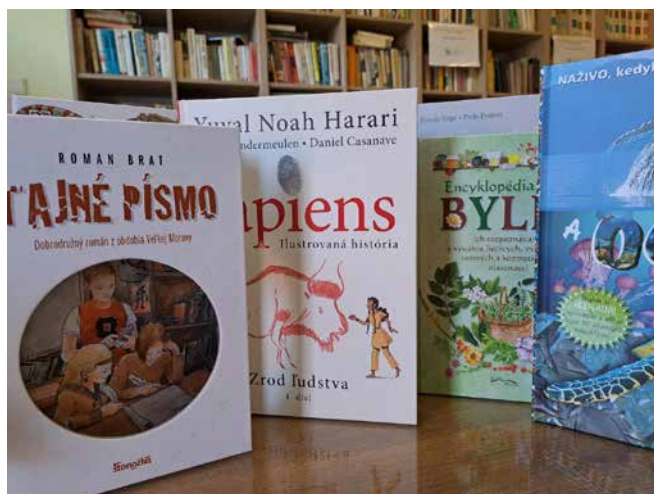
## Memoriál Karola Ondru a Ľubomíra Bačinského

Dňa 19. augusta 2023 sa konal ďalší ročník Memoriálu Karola Ondru a Ľubomíra Bačinského, ktorý usporiadal DHZo Dolná Tižina v spolupráci s obecným úradom. Na úvod sme si pietnou spomienkou na cintoríne uctili pána Karola Ondru a pána Ľubomíra Bačinského i ostatných zomrelých členov DHZo Dolná Tižina. Ďakujeme diakonovi Vladimírovi Ondrovi za pekné slová na cintoríne. Po oboznámení sa s pravidlami začala hasičská súťaž. Víťazným tímom sa stali dobrovoľní hasiči z Krasňan. Zúčastnili sa i muži z Dolnej Tižiny nad 40 rokov, ktorým členovia DHZo veľmi pekne ďakujú. Domáчих prišli povzbudiť rodiny, občania, ale aj rodiny zosnulých, ktorí vyslovujú poďakovanie za usporiadanie všetkým hasičom, starostovi obce, súťažiacim, sponzorom aj dobrovoľníkom.



## Festival výborného domáceho jedla

Jednota dôchodcov Dolná Tižina v spolupráci s obcou Dolná Tižina zorganizovala v sobotu 14. októbra 2023 festival výborného domáceho jedla. Uskutočnil sa na multifunkčnom ihrisku pri obecnom úrade. Členky z Jednoty dôchodcov pripravili tradičné domáce jedlá ako kapustová polievka s domácou klobásou, údeným a bravčovým mäsom, domáce štrúdle, domáce kysnuté a nekysnuté koláče, mrežovník, šišky, plnené koláče, oškvarková nátierka, chlieb s domácim maslom a cibuľou a iné domáce pochutiny. Ďakujeme za túto netradičnú a dobrým jedlom ochutenú sobotu.



## Podpora Obcej knižnice

Fond na podporu umenia podporil v roku 2023 Obecnú knižnicu v Dolnej Tižine v rámci realizácie projektu „Obnova a doplnenie knižničného fondu Obcej knižnice Dolná Tižina“ čiastkou 1 500 €. Vďaka finančnej podpore FPU a tiež aj finančnému príspevku od zriaďovateľa, ktorý vyplýval zo zmluvy vo výške 180 € sme do knižnice obce Dolná Tižina zakúpili pekné a zaujímavé knihy pre deti, mládež aj dospelých. Obec však prispela kúpou aj ďalších kníh do našej knižnice v hodnote 523.59 €. Tešíme sa na Vašu návštevu.

## Mesiac úcty k starším – posedenie

Dňa 25. októbra obec Dolná Tižina, pri príležitosti mesiaca úcty k starším, pripravila slávnostné posedenie v sále kultúrneho domu pre našich seniorov. Pracovníci obce pripravili občerstvenie a vyzdobili sálu. Pani riaditeľka MŠ s pani učiteľkou zase kultúrny program s detičkami. Michal Zicho zahral na heligónke na ľudovú nôtu. Členky Jednoty dôchodcov urobili chlebičky. Pán starosta všetkých privítal, zagratuloval a obdaroval tohtoročných jubilantov. Každý účastník dostal darček v podobe nákupnej plátennej tašky a vianočné oblátky. Sme veľmi radi, že sa opäť táto akcia vydarila a vyčarila úsmevy na perách našim najstarším spoluobčanom.





# Zo života FARNOSTI

V čera som navštívil výstavu Betlehemov u kapucínov v Žiline a pri tejto príležitosti som i uvedomil, akú úžasnú tvorivosť Boh daroval človeku a aké je to krásne a užitočné, keď človek naplno rozvíja všetky tieto schopnosti. Od toho závisí aj život každého spoločenstva a komunity. Rozvíjať našu tvorivosť v prospech celého spoločenstva. Keď vidíme krásne umelecké dielo, povznáša to aj nášho ducha. Keď vidíme dobre vykonanú prácu, teší náš to. Keď ľudia spolupracujú a pomáhajú si v súlade s božím plánom, vždy to prináša úžitok pre všetkých.

A o to ide aj v našej dobe, keď často vidíme, že ľudia nechcú spolupracovať, a tak tvoriť niečo užitočné pre všetkých. Ale k čomu to vedie, keď si ľudia protirečia, nepočúvajú jeden druhého, ale každý si chce presadiť svoje vlastné záujmy a názory? Môžeme to vidieť veľmi jasne. Vedie to ku konfliktom, vojnám, násilnostiam a hlavne k rozdeleniu ľudí. Čo s tým môžeme urobiť my? Každý z nás sa môže stať tvorcom pokoja, spolupráce a niečoho, čo je naozaj krásne.

Nech sa aj tento náš časopis stane priestorom na rozvíjanie tvorivosti, dobrých nápadov, zaujímavých a obohacujúcich myšlienok a vzájomného porozumenia. ◀

*Mgr. Ing. Dušan Monček, farár*

## POZÝVAME VÁS

31. 12. 2023	Tižinský Silvester
20. 1. 2024	1. dobročinný ples
3. 2. 2024	13. skautský ples
31. 3. 2024	Veľkonočná zábava
27. 4. 2024	Smetizberák

## ZIMNÁ ÚDRŽBA KOMUNIKÁCIÍ

Počas zimnej údržby zabezpečuje správca obecných komunikácií posyp vozoviek, odstraňovanie snehu a cestných prekážok či ochranu pred závejmi. Prioritne sú udržiavané hlavné ťahy, cesty využívané autobusovou dopravou, úseky s nebezpečenstvom tvorenia závejov, snehových jazykov a námrazy.

Poveternostné podmienky počas zimného obdobia spôsobujú mnohé prekážky v zjazdnosti miestnych komunikácií, ich včasné spojzdenie vyžaduje od našich zamestnancov maximálne úsilie.

Prosíme občanov, aby spolupracovali s obcou a neparkovali osobné vozidlá na miestnych komunikáciách z dôvodu obmedzovania zimnej údržby.

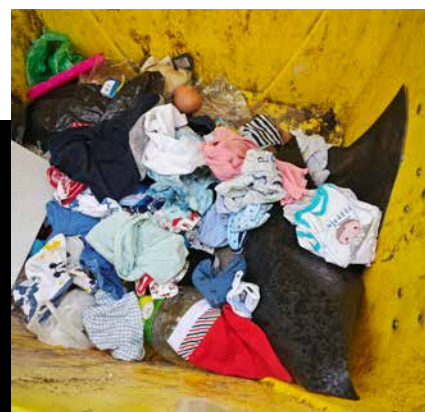
Vzhľadom na uvedené prosíme všetkých obyvateľov a návštevníkov našej obce o zvýšenú opatrnosť a vzájomnú ohľadupnosť.

Po ukončení zimnej údržby je nevyhnutné vyčistenie komunikácií od nánosov posypového materiálu. V tomto sa naša obec bude snažiť vyjsť maximálne v ústrety, avšak bez Vašej ohľadupnosti a ústretovosti by to tiež nešlo.

*Ďakujeme za pochopenie.*

# STĽPČEK NEZODPOVEDNÉHO OBYČANA

Kvôli nezodpovedným občanom trpíme všetci. Áno dobre čítate, stačí zopár nezodpovedných ľudí a odskáče si to každý z nás. „Ako to myslíš?“ No jednoducho, jedného dňa sa zberná spoločnosť rozhodne, že ten zmiešaný odpad, ktorý je nahádzaný v kontajneroch na triedený zber, jednoducho nevezme a nechá nám ho tu. Ak ho budeme chcieť odviezť, budeme ho musieť buď vytriediť alebo zaplatiť cenu za komunálny odpad. A v tom prípade nás bude stáť to, čo by sme mohli mať zadarmo (dobré počujete zadarmo, pretože triedený zber financuje združenie NATUR-PACK) presne 234 € za tonu. Toľko bude obec stáť tona komunálneho odpadu v roku 2024. Každá jedna tona sa potom premietne do poplatku za komunálne odpady, ktorý platíme všetci.



V tomto čísle si na fotografiách ukážeme, ako to vyzerá po nájazde takýchto občanov na smetné nádoby. V ďalších číslach si potom preberieme triedenie jednotlivých zložiek odpadu, pretože motorový olej ani nádoby z neho nepatria do nádoby na plast, ani stavebného odpadu, ale patria do nebezpečného odpadu.

Na fotografiách môžeme vidieť odpad rozhádzaný okolo košov, komunálny odpad vhozený do košov

na plast, rozobraté časti práčok a inej elektroniky len tak pohodene v priestranstve. Tiež môžeme vidieť gumu, lyže alebo podlahovú krytinu, ktoré patria do veľkoobjemného odpadu, dokonca aj stavebný odpad v nádobách na plast.

Takéto nezodpovedné správanie stojí obec nemalé finančné prostriedky a zároveň spomaľuje iné práce v obci, ako napríklad kosenie, údržbu...

Verím, že väčšina domácností má prístup k internetu, kde sa dá nájst

o triedení odpadu naozaj mnoho užitočných informácií. Preto neváhajte a preštudujte si tieto informácie, napr. aj na stránke [www.akotriedit.sk](http://www.akotriedit.sk). Tam zadáte našu obec a presne vám ukáže, ako sa triedi odpad práve u nás. Verím, že takto osvojené návyky vám prinesú radosť na srdci, pretože pomôžete pri ochrane prírody a šetrení prírodných zdrojov.



Súčasťou tohto čísla časopisu je aj leták, v ktorom sa dozviete, ako triediť základné zložky odpadu.

V prípade, že potrebujete viac informácií alebo si nie ste istí kam

s odpadom, neváhajte ma kontaktovať: [susoliak@obecdolnatzina.sk](mailto:susoliak@obecdolnatzina.sk), prípadne sa pridte opýtať na obecný úrad.

Ďakujem.

Vladimír Šušoliak ml.

# Zaujímavosti O OBCI

## TIŽINSKÉ ZVYKY PRED VIANOAMI A NA VIANOCE

### Na Katarínu...

Porekadlo „Katarína na ľade a Vianoce na blate“ ľudia opakujú dodnes. V neskoršom období sa začali na Katarínu konať tanečné zábavy, ktoré boli poslednou tancovačkou pred adventným obdobím.

### Na Barboru...

Na Barbaru si dávali dievčatá do vázy čerešňové vetvičky, aby im do Vianoc rozkvitli.

### Na Ondreja...

Na Ondreja chodili dievky triasť ploty. Idúc z drápačiek alebo priadok, postavili sa k drevenému plotu, zatriasli ním a pritom si pospevovali: „Ondreju, Ondreju dajže mi znáti, s kým ja budem pred oltárom státi“ alebo čakali, z ktorej strany psy zaštekajú a na tú stranu sa vraj vydajú.

### Lucie

Na Luciu dievčatá alebo mládenci oblečení v bielych plachtách vbehli do domu a husími perami potichu, bez slov, povymetali všetky kúty.



### Vianoce - Štedrý deň

Najdôležitejšie zvyky sa odohrávali v období Vianoc. Vtedy chcel byť každý doma, lebo to boli aj sviatky rodiny. Na štedrý deň chodili od domu k domu betlehemci, ktorí boli chudobným ľuďom zvlášť vítaní, lebo to boli pastierikovia a pastierov mali v každom dome – všade mali totiž nejaký statok, ktorý museli pást. Na štedrý deň sa ešte pracovalo, pretože sa musel obriadiť dobytok. Počas dňa sa dodržiaval pôst od mäsa i od ostatného jedla, zvyklo sa cez deň len niečo prejesť. Mäso sa nejedlo, až kým ľudia neprišli domov z polnočnej svätej omše. Na Štedrý deň si ľudia zdobili stromčeky – ako ozdoby používali jablká, orechy, slivky – každý, čo mal, neskôr dávali na stromček i zapálené sviečky. Stromčeky sa väčšinou vešali na strop izby.

Štedrá večera bola jednoduchá, predstavovala každodennú stravu, len bola slávnostná a všade sa snažili, aby v ten deň bola štedrá večera čo najbohatšia. Začínala

sa spoločnou modlitbou, potom dal otec každému v dome na čelo medový krížik, aby boli po celý rok dobrí. Zvykom bolo prekrojiť si jablko či rozbiť orech, ktoré značili zdravie. Do jablka potom zapichli sviečky pre každého člena rodiny a tomu, koho svieca prvá zhasla, bola predpovedaná skorá smrť. Večera pokračovala oplátkou s medom, krupicovou kašou a opekancami s makom, hrachovou, šošovicovou alebo kapustovou polievkou a hlavný chod tvorili ryby a šalát. Na stole nesmeli chýbať varené slivky. Pripíjalo sa vareným vínom na znak toho, že víno sa používa i pri sv. omši. V peci sa piekli kysnuté koláče, tzv. baby, plnené makom alebo tvarohom a tiež pletienky a samozrejme chlieb. V niektorých rodinách mali zvyk z každého jedla dať trošku pod obrus alebo zaniest zvyšky jedla do maštale. Medzi novšie zvyky patrí vkladanie šupiny z kapra do peňaženky alebo vloženie peňazí do misky so žitom, aby priniesli



do rodiny bohatstvo. Po sviatočnej večeri sa všetci stretávali na polnočnej svätej omši v kostole. Po Vianociach chodili po dedine koledovať chlapi – traja králi, ktorí do rodín zvestovali novinu o narodení Božieho Syna Ježiša.

V kronike obce sa tiež spomína, že cez sviatky sa nechodilo k susedom, lebo by sa, ako sa hovorí „povazovalo“ a taký povazeň, hlavne keď išiel dole vodou, nebol nikomu vítaný, verilo sa, že povazník prinesie na budúci rok nešťastie.

Na Nový rok chodil miestny pán farár s rehtorom a kostolníkom po koľade. Bola to návšteva, ktorú v každom dome očakávali.

Medzi novšie tradície patrí každoročné organizovanie jasičkovej pobožnosti. S jasičkovými pobožnosťami začal vdp. Pavol Moravec. V prvých rokoch sa jasičkové pobožnosti realizovali formou vianočných piesní a básní. Neskôr sa podľa vzoru Terchovskej jasičkovkej pobožnosti prešlo k organizovaniu programu s prvkami miestneho folklóru. Do realizácie jasičkových pobožností sa v uplynulých rokoch v spolupráci s kňazmi zapojili predovšetkým folklóristi, hudobníci, speváčky, deti z materskej i základnej školy. ◀



# Materská ŠKOLA

Materská škola pre zvedavé deti otvorila priestory 13. septembra 2023 po rekonštrukcii i vďaka dobrej spolupráci s rodičmi, pedagogickými a nepedagogickými zamestnancami, s brigádnikmi a so šikovnými dôchodkyňami, ale i vďaka pomoci obecného úradu. V prevádzke sú 3. triedy: Usilovní mravčekovia, Usilovné vtáčiky a Usilovné včielky. Počas jesene sme sa s deťmi zapojili do hodovej slávnosti prinesením obetného daru – obrazu, ale aj s folklórnym programom na javisku. Navštívili nás žiaci zo Základnej školy s verejnou zbierkou Biela pastelka, ktorú sme i tento rok podporili. Spoločnou modlitbou v kampani „Milión deti sa modlí ruženec“ sme s deťmi postupne vytvorili kvetinový ruženec. Aktivita bola sppestrená hrou na gitare



a piesňami. Počas jesenných aktivít sme prežili krásny Deň ovocníčkov a tekvičiek, na ktorý sa pripravili rodičia s deťmi prostredníctvom vyrezania tekvic. Chuťou, hmatom, piesňou sme prežili maškrtný deň plný vitamínov. Jeseň priniesla deťom príležitosti na rozšírenie vedomostí i počas pobytu vonku, kedy sa mohli hrať hry a robiť rôzne aktivity v prírode, ako napríklad hrabanie lístia či kŕmenie vtáčikov. Rodičia sa zapojili do Šarkaniády, kde si vyskúšali svoje pohybové schopnosti spoločne s deťmi. Počas mesiaca október sa konali besiedky v triedach, kde si deti spoločne

s pani učiteľkami pripravili program pre starkých a vyrobili im dienko na pamiatku s odtlačkom dlane. Predškoláci vystúpili s programom v sále pri príležitosti Október – mesiac úcty k starším. Milé povzbudivé slová vďaky boli ocenením pre celú škôlku. Najväčšiu radosť majú deti z novej telocvične, kde trávajú pohybové aktivity, navzájom sa povzbudzujú pri súťaživých hrách a tešia sa z telovýchovných pomôcok, ktoré môžu využívať. ĎAKUJEM všetkým, ktorí akokoľvek pomohli... ◀

*Mgr. Milada Dávidiková,  
riaditeľka MŠ Dolná Tižina*



# Základná ŠKOLA

Po letnom oddychu sa 4. septembra 2023 opäť otvorili brány našej školy. Nový školský rok sme začali s počtom 225 žiakov, 22 pedagogických a 10 nepedagogických zamestnancov a aj s novým vedením našej školy. Bolo mi ctou prevziať z rúk bývalej pani riaditeľky štafetu vedenia školy. Naša škola je miesto, kde sa spája tradičné s moderným a inovatívnym, je školou rodinného typu, ktorá má dobrý potenciál, kvalitných učiteľov, podporu zriaďovateľa, ale aj širšieho okolia. Preto je dôležité nastaviť správny smer, ktorým by sa mala ďalej rozvíjať. Verím, že na tejto ceste plnej vedomostí pobežíme spoločne a posunieme tak našu školu k vyšším cieľom.

Hneď od samého začiatku sme neštrácali čas, bolo totiž potrebné doplniť chýbajúce miesta učiteľov. Podarilo sa nám zmeniť dizajn a koncepciu našej webovej stránky, preto budeme radi, ak nás budete sledovať. Keďže si súčasná doba vyžaduje modernizáciu a pokroky aj v školstve, aj naša administratíva postupne prechádza elektronizáciou – evidencia triednej knihy, kla-



Začiatok školského roka



Slovensko-nemecké divadelné predstavenie pre mladších žiakov

sifikačného záznamu, žiackej knižky a komunikácia medzi školou, žiakmi a rodičmi je realizovaná cez Edupage. Okrem toho sme za pomerne krátky čas uskutočnili viacero zaujímavých aktivít, a to nielen vzdelávacieho charakteru. Zamerali sme sa aj na dobročinné aktivity, ako napríklad Zbierka školských potrieb, Biela pastelka či Misijný koláčik; na aktivity, ktoré rozvíjajú naše jazykové i literárne povedomie – Európsky deň jazykov, Osmijankova



literárna záhrada; na rozvíjanie športových schopností – Testovanie pohybových predpokladov prvákov a tretiaakov, Plavecký výcvik, Beh najmladších, IKT zručnosti; aktivity, ktoré otvárajú našu školu verejnosti – Vzdelávanie pre seniorov, Besiedka pre starých rodičov, ale aj aktivity, ktoré propagujú jej dobré meno aj v širšom okolí. ◀

Mgr. Petra Bačinská,  
riaditeľka ZŠ Dolná Tižina

Chystáme kalendár na rok 2024



# 3

JEDNODUCHÉ KROKY  
AKO ZACHRÁNIŤ  
ĽUDSKÝ ŽIVOT



# AED

## V NAŠEJ OBCI

1



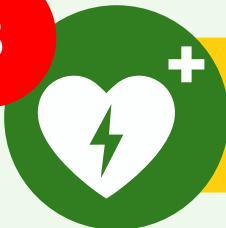
V PRÍPADO ZÁSTAVY SRDCA VOLÁM  
NA ČÍSLO 112 ALEBO 155

PONÁHLAM SA PRE AED PRÍSTROJ KU JEDNOTE.  
PRÍSTROJ JE PRI VSTUPE DO OBECNEJ  
KNIŽNICE. JE VONKU A K DISPOZÍCII 24 HOD.

2



3



RÝCHLO DONESIEM AED PRÍSTROJ KU OSOBE  
SO SRDCOVÝM ZLYHANÍM A POSTUPUJEM  
PODĽA POKYNOV NA AED PRÍSTROJI.



AED V NAŠEJ OBCI JE CHRÁNENÝ PRED KRÁDEŽOU ALARMOM  
A PIN KÓDOM. PIN KÓD TI POVEDIA NA LINKE 112 ALEBO 155